

Alekszandr Szergejevics Puskin

ÉNEK OLEG FEJEDELEMRŐL

Ím, bosszúra indul a bölcs nagy Oleg,
Leszámol a dőre kazárral.
Rabló rohamukra a fészkeiket
Felégeti, dúlja vasával.
Bizánci a vértje, mögötte a had,
És hű paripája a nyerge alatt.

Szemközt, a sötét vadon árnyai közül
Ősz férfiú tart a mezőnek.
Perunnak a papja az agg egyedül,
Tudója a messzi jövőnek,
Jóslat s ima közt igaz élte pereg.
S a mágus elé odaléptet Oleg.

„Mondd, jós, kit az istenek atyja szeret,
Mit hozhat a holnap, az élet?
S szomszéd örömére, hamar betemet
A sír röge? Mit hoz a végzet?
Ne félj! Csak a színigazat – ha tudod,
S legszebb lovamat jutalomba kapod.”

„Nem féli a jós a hatalmas urat,
S nem kell neki fényes ajándék.
Igaz szava mind, és a nyelve szabad,

És ihleti isteni szándék.
A messze jövő a homályba' vagyon,
De látom a sorsod a homlokodon.

Jegyezd meg a szóm: amiként akarod,
Dicső diadalt hoz a kardod,
Hírnév koszorúz, s odaszegzi karod
Bizánc kapujára a pajzsod.
Meghódol előtted a tenger, a föld,
Térdelnek irígyek a lábad előtt.

Hajód, ha a tengeri vész kavarog,
Nem süllyed a csalfa habokba,
Se nyíl, se parittyá, se kard, se gyilk
Az életedet ki nem oltja.
A vérted alatt sose kapsz sebeket,
A gondviselés maga óvja fejed.

Nincs vész, amitől megijedne lovad;
Kezes: ha a gazda akarja,
Hol állja a záporozó nyilakat,
Hol vágdat előre, rohamra.
Nem féli a harcot, a hőt, a fagyot...
De tudd: a halálodat tőle kapod.”

Oleg nevet, ámde a homloka már
Felhős, csupa gond, csupa bánat.
Támasztja kezét a nyeregbe, leszáll,
Nem szól, elereszti a száját.
Búcsúzva becézi a hű paripát,
Paskolja szügyét, simogatja nyakát.

„Bajtársam, az ég veled, elköszönök,
Elválík utunk ma örökre.
Nyergedbe, bizony, soha fel nem ülök,
Hiába a „Rajta, előre!”
Pihenj, vigadozz, de azért ne feledj!
Csatlósaim, erre, vigyétek a pejt.

Hátára terítsetek dísztakarót,
Dús rétjeimen legelészhet,
Forrásból igyék, egyen tiszta magot,
Fürödni a tóra vigyétek.”
Csatlósai elvezeték a lovát,
És hoztak elébe egy új paripát.

Vitézeivel lakomázik Oleg,
Csengő kupa úzi a gondot.
Festé az idő maga ősz fejüket,
Mint tél hava hajnali dombot.
Idézik a tűnt daliás napokat,
Dicsérik a hajdani bajnokokat.

„Ki tudja, hová lehetett a lovam –
Bajtársam a régi csatákban?
– kérde Oleg – Ép-e? És fürge, olyan,
mint egykoron, ifjúkorában?”
Egy távoli domb tetején – felelék –
Már régen örökre lehunyta szemét.

Fejét leszegé a hatalmas Oleg
S töpreng: „De hát ama jóslat?
Te jós, te hazug, te mihaszna öreg,
Mért hittem az ostoba szódnak?
Vihetne ma is a lovam, mi se gond.”
S a csontjait látni akarja legott.

Hát indul Oleg és a sarja, Igor,
S az ősz csapat, és odavágtat,
Hol zúg a Dnyeper, és a partjairól
Már látni a dombon a vázat.
Eső veri, por lepi, szürke-fehér,
S rajt árvaleányhajat lenget szél.

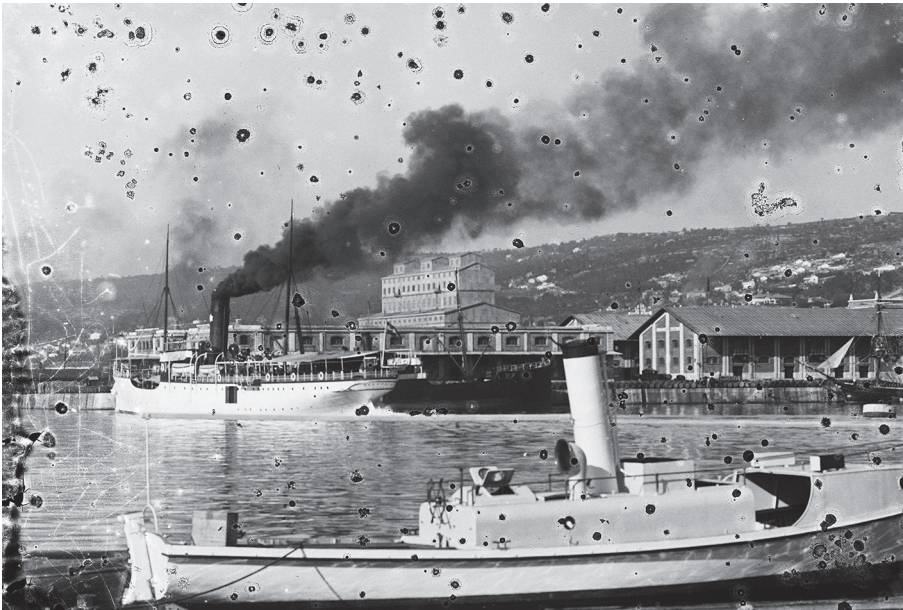
Rálépe a lókoponyára Oleg,
S szólt: „Drága barátom, aludjál!
Túlélt lovasod, de a vég közeleg,

s ha rája a sír röge hull már,
Ott nem te leszel, kire sújt ama bárd,
Hogy vérrel itassa a gazda porát!

Hát ez vala végem, e csont? Emiatt
Tartottam a sanda haláltól?”
Kígyó feje bújik elő ezalatt
Sziszegve a holt koponyából.
A lába köré feketén tekereg,
Fogát belevágja, s feljajdul Oleg.

A gyászlakomán zene, szól a koboz,
És habzik az érckupa váltig.
A dombon Igor s vele Olga toroz,
A parton a had lakomázik,
Idézve letűnt daliás napokat,
Dicsérve a hajdani bajnokokat.

FORDÍTOTTA SOPRONI ANDRÁS

© Fortepan, Magyar Földrajzi Múzeum, Erdélyi Mór cége